

Kartläggning av samordningsförbunden och Försäkringskassan ökade påslag för OH-kostnader

Under 2016 har Försäkringskassans huvudkontor ändrat sina rutiner och tolkning av avgiftsförordningen som informerar Försäkringskassan om hur kostnader för externa tjänster ska kompenseras. Detta har påverkat flera samordningsförbunds finanser men framförallt den organsiering av insatser de ingående myndigheterna (efter Lag 2003:1210) bedriver tillsammans i syfte att förbättra möjligheterna till samordnad rehabilitering och stöd för återgång i arbete.

Denna kartläggning är en sammanställning efter en enkät som gick ut till samordningsförbundens tjänstemän mellan 2016-10-21 och 2016-11-01. Trots den korta svarstiden har 53 samordningsförbund deltagit i undersökning.

Svarsfrekvens och urval av förbund som i slutändan ersätter Försäkringskassans kostnader med bidrag

54 samordningsförbund är representerad i kartläggningen. Av 83 samordningsförbund i landet utgör detta en svarsfrekvens på 65 %.

Av dessa 54 förbund uppgav 39 förbund (eller 72 %) att de ersätter Försäkringskassan med bidrag för kostnader i samband med insatser med finansiering (helt eller delvis) från den finansiella samordningen. Kartläggningen sammanställer svaren från dessa 39 förbund i följande stycken.

Bestridande eller inte?

NNS frågade förbunden som ger bidrag till Försäkringskassan hur de valt att hantera Försäkringskassans ökade anspråk för OH-kostnader under året. Sju förbund har bestridit anspråket, fyra förbund har valt att betala de ökade påslaget. Hela 28 förbund svarade "annat" på denna fråga. Här nedan är de kommentarer till svar "annat":

Samordningsförbundet betalar. I styrelsen råder oenighet, där FK:s representant är lojal med myndighetens beslut och anser att det är rätt. Frågan om att bestrida påslaget kommer att finnas med vid kommande styrelsemöte - jag har ingen aning om hur övriga parter kommer att ställa sig till detta. Landstings- och kommun ledamöterna har varit mycket negativa till påslaget - av naturliga skäl. Afs representant har kollat med sin myndighet hur de ser på saken - och AF gör ju inte samma tolkning som FK.

Vi bestrider naturligtvis FK:s anspråk på ökat OH-påslag. Men vi har inte blivit debiterade några ökade kostnader ännu. FK lokalt här har valt att följa de avtal som är ingångna och har inte gjort något påslag. De tycker själva att det är helt uppåt väggarna.

Har via mailkonversation med controller hos FK ifrågasatt om det verkligen är juridiskt korrekt att den ena parten utan föregående förhandling kan göra en ändring jämfört med tidigare avtal och besluta att ta ut så pass mycket mer i overheadkostnader mot föregående år och det dessutom när det gått flera månader in på året. Påtalade att dessa kostnader får stora konsekvenser för ett litet förbund som vårt, samt att om jag hade vetat detta i förväg inte hade valt att behålla personal från FK i Finsamteamet, för det hade vi inte haft ekonomisk möjlighet till. FK valde till slut att debitera förbundet enligt samma princip som föregående år.

Har inte drabbats av detta ännu

Tillfällig lösning en ny FK handläggare blev anställd i en av förbundets kommuner. För två andra FK-handläggare har vi gamla avtal som är tillsvidare med 3 månaders uppsägning och de har inte sagt upp dem och vi har hittills inte fått fakturor med extra påslag för indirekta kostnader

Försäkringskassans avtal för 2016 är enligt den "tidigare modellen" för kostnadsberäkning av personalkostnaderna, dvs helt rimliga overheadkostnader

Vi bestrider och påtalar orimligheten, men betalar.

Sedan tidigare så finns upprättat avtal mellan Samordningsförbundet & FK, avtalet innehåller förvisso höga OH-kostnader men har godkänts av tidigare förbundschef varför min bedömning är att vi inte kan annat än betala.

Vi har än inte sett att Försäkringskassan har begärt det ökade påslaget.

Förbundet valde först att bestrida kostnaderna, men styrelsen tog i oktober beslut att betala de ökade kostnaderna.

Vi har ett gällande avtal mellan förbundet och Försäkringskassan som reglerar kostnaderna

Insatsen började innan FK:s anspråk kom. Någon faktura har ännu inte kommit.

Finsam finansierar bara 15% tjänst vilket inte medfört ökade OH-kostnader

Samordningsförbundet har ännu inte drabbats av påslaget och därför inte tagit ställning till ev. bestridan. Lokalt har man sagt att de avtal som är skrivna för 2016 inte påverkas av påslaget. Kostanden är dock aviserad till 2017. Frågan har varit uppe på styrelsen där man diskuterat möjligheten att Försäkringskassan får medfinansiera personal i den utsträckning som behövs då förbundet inte kommer att ha resurser att ersätta FK-personal i samma utsträckning som personal från annan myndighet. Det betyder att vi exv köper tjänst i form av 60 % av heltidstjänst och att FK förväntas medfinansiera verksamheten med ytterligare 40 %

Har meddelat att konsekvenserna lär bli att SF inte finansierar FK-handläggares medverkan.

Eftersom det saknas saklig grund för att bestrida kostnaden skriver i ett brev till Fk och påtalar direkta och förväntade effekter och risker pga av fakturering av OH-kostnader. Vidare påtalar vi den bristande dialogen med förbunden och även brist på information i sak.

I de samverkansavtal som tecknades i slutet av december 2015 ligger vi kvar på överenskommen nivå som är den faktiska kostnaden. Försäkringskassan ligger medvetet kvar på den lägre nivån utifrån avtalet. I de samverkansavtal som tecknats under 2016 ligger vi på nivån med det ökade påslaget. Jag har ifrågasatt den högre nivån då det är en väsentlig fördyring men på lokalnivå kan Försäkringskassan inte göra något utan har rättat in sig i vad som är "sagt".

Vi har ett gammalt avtal som räcker året ut. Vid nästa styrelsemöte kommer diskuteras att bestris eller ej. Vi kommer troligen landa i att vi ska bestrida...

Vi skrev avtal om ett två-årigt projekt utan påslag veckan innan det trädde i kraft (?) och påverkas ej f.n.

FK fortsätter att få delfinansiering av berörd tjänst med samma belopp som tidigare eftersom avtalet anger en fast summa per månad

Vi har gjort en skrivelse till Sture Hjalmarsson och även fått ett svar i från honom. Vi har medarbetare från FK och betalar i dag enligt kalkylpris vid beräkning för Sof nästan dubbelt så mycket som medarbetare från annan part (för en heltidslön på 30.000 kr blir kostnaden 809 092 kr). Dock betydligt lägre än den timpenning Sture Hjalmarsson angav i sitt svar, detta då vi haft medarbetaren sedan ett par år tillbaka. I Sture Hjalmarssons svar uppgavs timpriset till ca 800 kr.

Vi har inte fått ökade påslag. Fk fakturerar den faktiska lönekostnaden per månad utan OH-kostnader.

Styrelsen för Samordningsförbundet XX fattade på sitt senaste möte beslut om att vår 6 år långa ersättningspraxis till parterna för medarbetares arbetsinsats i Finsamfinansierad samverkan. Det innebär ett fortsatt ersättningsförfarande där medarbetares lön + sociala avgifter är vad som ersätts. Beslutet i styrelsen var inte enhälligt, då FK:s representant reserverade sig mot det.

Av svaren kan det utläsas att flera förbund ännu inte har tagit ställning om bestridande ännu, i många fall eftersom faktura/rekvisation ännu inte inkommit till förbundet. Dock finns en klar opinion som ifrågasätter högre OH-kostnader. Dessutom antyder svaren en reaktion i form av bestridande, slopad samverkansdeltagande och oeniga styrelser. Huvudeffekten av det ökade påslaget väntas under 2017 då flera avtal (där de finns) gäller året ut och nya villkor ersätter de gamla när de upphör.

Skäl till bestridande

16 förbund har angett sina skäl till att bestrida det ökade påslaget för OH-kostnader:

Samordningsförbundets uppdrag är att allokera och samordna resurser effektivt utifrån invånarens behov av samordnade insatser. Vidare skall samordningsförbundet stödja samverkan mellan dess parter. Samordningsförbundets parter är Kommun, Landsting/region, Arbetsförmedling och Försäkringskassa. Samordningsförbundet är inte att betrakta som en extern utan som en gemensam samverkansaktör. Samordningsförbundet har ingen personal som arbetar operativt. Samordningsförbundet finner det anmärkningsvärt att en samverkanspart förändrar förutsättningarna för samverkan ensidigt, utan kommunikation, under pågående verksamhetsår och utan konsekvensanalys. Samordningsförbundet föreslår att parterna på nationell nivå utvecklar gemensamma kommunikationsstrategier och hanteringsordning som kan tillämpas vid förändrade förutsättningar för samverkan på så väl lokal som nationell nivå.

Det finns ju hur många som helst! *Förfelar hela Finsams grundidé *Detta påhitt kommer ju att medföra att samordningsförbunden inte involverar KF:s personal i samverkansinsatserna. Det får ju då i sin tur naturligtvis konsekvenser för en väldigt stor del av förbundens målgrupp. *Skapar onödiga konflikter. *Ännu mer av medlen går bort i onödig administration.

Om vi får fakturor kommer vi att åberopa att vi följer avtal och att vi inte kan betala något som inte finns i avtalen och tänker inte skriva avtal med FK och betala detta.

Skälen som angavs var: budget 2016 togs i februari, alla parter var med och ingen ökad kostnad låg med i den. Ingenting sades om ökningen på ägarsamråd i mars. Hänvisning till SoF som extern part är felaktig.

Höjning ej förhandlad. Oskälig.

Indirekta kostnader! Vårt förbund kommer aldrig att betala

Priset är inte rimligt i förhållande till insatsens betydelse för helheten. Vi har formellt sett inte bestridit i nuläget.

Inte i år men föregående år och fick inget i skrift bara muntligt och betalade slutligen 1 556 kr/tim !

SOF har sedan tidigare en riktlinje om att ersätta medlemmarna för faktiska kostnader som uppstår när en insats bedrivs. SOF ser medlemmarna som samverkande parter som får resursbidrag från förbundet för genomfört arbete. SOF säljer inte en tjänst.

Vi anser att ökningen är orimlig, orättvis och obefogad för personal som jobbar med uppdrag för samordningsförbunden

Det vi tryckte på i vår skrivelse var att parterna i förbundet är rörande överens om att bedriva en verksamhet och insatser som gagnar personer i utanförskap och därav har policyn att ersätta medarbetare för faktiska kostnader. Vi visade även på att om alla parter tänker som FK får vi kraftigt dra ner verksamhet för våra personer i behov av samordnat stöd.

Jag har inte ännu behövt bestrida, eftersom områdeschefen valt att inte följa rekommendationen. Insatsen är i samverkan och FK ser nyttan med insatsen och vet dessutom att andra deltagande myndigheter (kommunerna) finansierar sin personal.

Oskäligt att en part i vårt team kostar så mycket mer än övriga parter (alla finns representerade)

Oskäligt höga samt att det strider mot ingångna avtal.

Påslaget är bestridat i faktura där Fk inte tagit hänsyn till att tecknat avtal med längre påslag inte varit grunden för inkommen faktura. Nytt avtal ska tecknas vilket inte kan göras utan budgetändring. Styrelsen har beslutat att återremittera ärendet för beredning efter att den nationella utredningen (SKL) är klar.

Skälen till bestridande är relativt sammanhängande. Många anger att påslaget är oskäligt högt, att Försäkringskassan inte följer ingångna avtal eller tidigare överenskommelser mellan parterna (vare sig med förbundet eller med övriga myndigheter).

Relation mellan Försäkringskassan och förbundet

Här kommenteras resultaten av hur Försäkringskassan har hittills bemött förbundets bestridande och om det finns giltiga avtal som reglerar påslaget och dess ökning.

Av 13 förbund som uppger att de skriftligen har bestridit det ökade påslaget har Försäkringskassan endast i ett fall svarat förbundet. Flera förbund har inte fått ett svar trots bestridande i flera månader.

25 förbund uppger att det finns giltiga avtal mellan Försäkringskassan och förbundet som reglerar finansiering från förbundet. Av kommentarerna framgår att avtal ofta har en otydlighet vad gäller denna ökade kostnad. Flera avtal gäller ersättning för faktiska lönekostnader och då innefattas inte det ökade påslaget. I flera fall är det otydligt både till innehållet i avtalet...:

Giltigt avtal skulle jag kanske inte kalla det - det är snarare pålaga än avtal. Det har alltså inte varit en diskussion - OH-kostnaderna finns med på fakturorna.

I alla våra avtal står: § 4 Ersättning för personal Samordningsförbundet XX ersätter Försäkringskassan efter fakturering, för faktiska lönekostnader, inkl. sociala avgifter, semesterersättning och resekostnader i samband med uppdraget. Andra eventuella personalförmåner ersätter Samordningsförbundet Väst för, endast efter överenskommelse. Ersättning erlägges mot faktura i efterskott.

Avtalen reglerar vilken omfattning personal arbetar i projektet, men inte alltid summa.

Vi har i dagsläget en person från FK som arbetar i Finsamteamet, dock utan de nya overheadkostnaderna utan enligt föregående års mall, eftersom det fanns sådant avtal för flera andra förbund i länet. Hur det kommer att se ut efter årsskiftet är dock osäkert, eftersom vi inte kommer att ha råd att ha den personen kvar om man väljer att lägga på dessa nya oskäligen OH-kostnader.

...men också själva formen:

Vi har en skriftlig överenskommelse mellan samordningsförbundet och Försäkringskassan om utlåning av personal. Jag vill inte påstå att detta är ett avtal.

Styrelsens beslut räknas som avtal

Något avtal har löpt ut per halvårsskiftet och överenskommelse har inte gjorts för innevarande halvår.

Nytt avtal skulle ha tecknats från 160601 men inget har inkommit från ansvarig chef. När jag påpekade detta plus felaktig faktura från tidigare tecknat avtal (kom i september) till samordningsansvarig var han snäll och skrev ett nytt avtal som jag fick i mitten av september. Det är inte undertecknat då en budgethöjning krävs. Se styrelsens svar ovan

Särskilt intressant är kommentaren: *"Skulle vara välkommet att diskutera förhållningssätt när det gäller förlängning av pågående/ingångna avtal."* Detta visar på ett utvecklingsområde för både Försäkringskassan och samordningsförbunden. Ett tydligare förhållningssätt skulle kunna förebygga många av de missförstånd och otydligheter som nu råder och som skapar problem.

Medskick till NNS styrelse

Flera förbund utnyttjade möjligheten att lämna fler kommentarer till NNS. Mycket tydligt, 100 %, stöd till NNS att driva denna fråga som även har ett existentiellt djup inte bara för samordningsförbundet men även ett orostecken för Försäkringskassans vilja att vara med i samverkan. Det finns en oro hos förbunden att det ojämlika förfarandet från Försäkringskassan sprider sig till andra samtidigt som dialog efterfrågas med ansvariga på Försäkringskassan nationellt och samlat för förbunden. Det finns också en klar oro att Försäkringskassan utesluts från framtida samverkansinsatser trots budskap om att stödja insatser i högre utsträckning för målgrupper med långtidssjukskrivning p.g.a. av detta ökade påslag.

Personligen anser jag att det är helt rätt att NNS representerar samordningsförbunden och driver frågan. Det här är en oerhört viktig fråga som är helt avgörande för samordningsförbundens framtid. Kommuner och landsting kommer inte att vilja betala FK:s OH-kostnader. En annan fråga är om det inte ingår i FK:s uppdrag att medverka i samordningsförbundet? I så fall tar man betalt för OH-kostnaderna två gånger. (Det skulle kunna förtydligas i regleringsbrevet)

Bra att ni tar tag i frågan.

Ja, tidigare fått min uträkning om detta skulle gälla samtlig personal som arbetar med uppdrag för Sof XX, 38,5 % av budgeten skulle direkt försvinna. De mindre kommunerna skulle lämna Sof.

Risken finns att vi inte kommer att ha med personal som har sin anställning hos FK i våra insatser. Hur kommer det sig att FK hänvisar till lagstiftning som isf borde vara relevant även för AF - som inte valt att ta ut samma kostnad. Eller ska vi påräkna att AF också kommer att gå samma väg?

Jag hade ett avtal som löpte på med 3 månaders uppsägning. När personal skulle utökas från 25 till 50% så krävde FK att avtalet gällde med de ökade påslagen annars skulle det inte blivit något avtal. Det är ojämnt mellan parterna när den ena (FK) har så mycket påslag medans de andra inte har det. Slår hårt mot mindre förbund som har en mindre budget att röra sig med.

Tack för att ni/vi driver frågan

Finns en klar risk att fk-personal blir mindre intressant att anlita framöver om FK vidhåller sin uppfattning

Att ta betalt för OH-kostnader är förvisso problematiskt och fyrkantigt, men än värre är att FK i mitt område överhuvudtaget inte vill driva projekt eller andra aktiviteter.

På styrelsens senaste planeringsdag fastslogs hur förödande Försäkringskassans nya definition av full kostnadstäckning är för förbundets verksamhet och framtid. Vi är mycket tacksamma att NNS driver frågan och ser behov av att ärendet hanteras skyndsamt.

Det är dags att NNS som intresseorganisation tar tag i frågor som är viktiga för oss! Indikator-ok! Men nu dags att vi visar musklarna för viktiga frågor! Om inte vi fixar det så är det god natt för NNS

Ja det handlar ju om FK-s syn på sin roll i samverkanslösningar - vill man "stå utanför" genom att sätta ett högt pris på sin medverkan? FK hävdar att man ska delta i samverkan med ordinarie personal/handläggare - men utan kopplingar till SF så blir det "på egna villkor". I grunden handlar det om FK-s intresse att vara en del i FINSAM?!

Det är ju en stor skillnad mellan de statliga myndigheterna, AF inga problem Där betalar vi bara lön och skatter

I dagsläget finansierar vi 1,5 tjänst från Fk vilket innebär att den aktuella kostnaden för OH-påslaget uppgår till 384 tkr på årsbasis. Eftersom vi saknar information om tidpunkt avseende när Fk kommer att ta ut en kostnad, om det kommer att ske retroaktivt, vet vi inte vad kostnaden blir under 2016.

Frågan kan endast lösas nationellt då de lokala Försäkringskassorna följer de riktlinjer som kommer från FK:s HK. Ligger FK kvar på nivån är risken att förbunden inte kan finansiera personal från FK då det motsvarar ca 1,5 tjänst från andra parter.

Bra att ni jobbar med denna fråga. Rätt väg att detta kommer från NNS.

Fk måste inse att de är medlem i varje förbund och därmed förpliktat sig att samverka inte motverka.....

Inte mer än att detta är en enormt viktig fråga då konsekvensen blir att det är svårt att ha medarbetare från FK i insatser. Behovet av den kunskapen är stort, speciellt i arbetet med långtidssjukskrivna och unga med aktivitetsersättning. Känns som "de" biter sig själva i svansen....

Tack för att NNS reagerar i frågan.

Ser gärna att NNS fortsätter agera mot detta kostnadspåslag. Kan SKL göra mer? På förbundschefsdagarna var SKL-representanten tydlig med att man därifrån ansåg att FK:s påslag inte överensstämde med intentionerna i lagstiftningen.

Jätteviktigt att få stopp på detta för annars kommer strax kommuner och övriga att kräva detsamma som FK. Vi är i diskussion tillsammans med närliggande förbund att finansiera en samordnare från FK kring Unga med aktivitetsersättning men avvaktar i hopp om en lösning med hjälp av er!

Det är mycket sorgligt att detta har inträffat. Det påverkar samverkan och det drabbar indirekt våra medborgare och medarbetare. Vet inte hur ekvationen ska gå ihop: Vi ska arbeta med Fks prioriterade grupper, vi ska samverka för medborgares bästa i resurseffektiv verksamhet där inte

egna parter ska ha någon vinning, finansierad verksamhet ska helst implementeras i ordinarie verksamhet (alltså troligen Fk) och förbunden har inte pengar till dessa, utan information, pålagda OH-kostnaderna. Känns som Finsamslagstiftningens intentioner bara gäller vissa parter. Kan gärna bidra i detta arbete om behov finns.

Tack för engagemanget i frågan. Hoppas på snar lösning eftersom vi alla har viktigare saker att lägga tid på.

Sammanställning av enkätresultat är gjord av Jonas Wells, utvecklare NNS. Frågor om enkäten till jonas.wells@nnsfinsam.se.